

OYUN VE FİZİKİ ETKİNLİKLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARININ GERÇEKLEŞMESİNE İLİŞKİN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ*

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Ahmet TEMEL¹, Murat KANGALGİL²

* Bu çalışma Ahmet Temel'in Yüksek Lisans tezinin bir parçasıdır. Cumhuriyet Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri (CU-BAP) tarafından BED-020 numaralı proje ile desteklenmiştir. Antalya'da 15 – 18 Kasım 2017 tarihinde düzenlenen 15. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresinde sözel bildiri olarak sunulmuştur.

1 Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Millî Eğitim Bakanlığı, a.temel3858@gmail.com, ORCID: 0000-0001-9215-6106.

2 Doç. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, murat.kangalgil@deu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-7480-199X.

Geliş Tarihi: 09.12.2019 Kabul Tarihi: 30.01.2020

Öz: Bu çalışmada; oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin, sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini 2016-2017 öğretim yılında görev yapan, tabakalı örnekleme yöntemiyle seçilmiş 837 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada veriler, ders kazanımlarının soru haline getirilmesi ile oluşturulmuş 5'li likert tipi ölçek kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, t-testi ve ANOVA teknikleri kullanılmış, verilerin yorumlanmasında .05 anlamlılık düzeyi dikkate alınmıştır. Bulgulara göre; tüm sınıflarda kazanım puanları yüksek çıkmıştır. Öğretmenlerin görev yaptığı il değişkenine göre kazanım puan ortalamalarında anlamlı farklılık bulunamamıştır. Cinsiyet değişkenine göre, 3. sınıf düzeyinde kadın öğretmenler lehine anlamlı fark, fiziksel etkinlik kartı kullanımı yönünden 2. ve 3. sınıf düzeylerinde fiziksel etkinlik kartı kullananlar lehine anlamlı fark, çocuk oyunları şenliğine katılma göre 2. sınıf düzeyinde katılım sağlayan öğretmenler lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Araştırmanın sonucunda; oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programı kazanımlarının büyük oranda öğrencilere kazandırılabilirdiği görüşü hâkim olmuştur. Okul spor alanlarının ve ders materyallerinin iyileştirilmesi, derslerin işlenmesinde fiziksel etkinlik kartlarının kullanılması, öğretmenlerin çocuk oyunları şenliğine katılım sağlaması için müsabaka formatındaki oyunları öğrenmesi ve öğrencileriyle uygulaması önerilir.

Anahtar Kelimeler: oyun ve fiziki etkinlikler dersi, kazanımlar, fiziksel etkinlik kartı, çocuk oyunları şenliği

THE OPINIONS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS ABOUT APPLYING THE ACHIEVEMENTS OF TEACHING PROGRAMME OF THE SUBJECT “GAME AND PHYSICAL ACTIVITIES”

Abstract:

The aim of this study was to determine the opinions of primary school teachers regarding to the level of applying the achievements of teaching programme of the subject “Game and Physical Activities”. The sample of the study was composed of 837 primary school teachers selected by stratified sampling method who served in the 2016-2017 academic year. The research data was collected by using 5-point Likert-type scale which was formed by questioning the lesson achievements. In data analysis, descriptive statistics, t-test and ANOVA techniques were used, .05 significance level is taken into account in the interpretation of data. According to the findings; all grades gained higher scores. According to the province variable where teachers work, there was no significant difference in the average of the achievement points. According to gender variable, significant difference in favor of female teachers at 3rd grade level, significant difference in favor of physical activity card in 2nd and 3rd grade levels in terms of physical activity card use, a significant difference was found in favor of the teachers who participated in the 2nd grade level according to the participation in the children's games festival, difference has been detected. As a result of the research; it came to the inference that the acquisitions of game and physical activities course teaching programme can be gained to students in a large extent. It is recommended to learn the games in competition format and apply them to students for the improvement of school sports fields and course materials, using physical activity cards in the processing of lessons, and teachers' participation in the children's games festival.

Keywords: Game and physical activities lesson, achievements, physical activity card, festival of child games

Giriş

Oyun, ilkökul çağındaki çocuk için en tabii öğrenme ortamıdır. Bu öğrenme ortamında çocuk; hareket ihtiyacını karşılar ve yaparak yaşayarak öğrenme fırsatını elde eder (Memiş, 2006). Oyun, çocuğun gelişiminin ilk zamanlarında bir zevk iken ilerleyen zamanlarda yapılandırılmış veya yapılandırılacak kurallar çerçevesinde gücünü, zekâsını, yeteneğini, karakterini gösterdiği bir sosyalleşme sürecidir. Çocuk, oyun sa-

yesinde gelişimini sürdürür ve tamamlar (Çelebi, 2007). İlkokul çağındaki çocuklar için oyun ile meşgul olmak en önemli ihtiyaçlar arasındadır. Bu ihtiyacın karşılanması halinde çocukların gelişimleri olumsuz etkilenebilmektedir (Ayan, 2007).

Bir çocuğun çocukluk sürecinin sağlıklı ilerleyebilmesi için, eğitim kurumları sorumludur. Eğitim kurumlarının amacı bilim ve teknolojiyi kullanan, değişime açık, bilişsel, duyuşsal, fiziksel ve sosyal yönlerden gelişmiş bireyleri yetiştirmektir (Kazu ve Aslan, 2014). Çocuk, hareket yardımıyla kendisinin ve çevresinin farkına varır. Bu nedenle, çocuk için kritik bir süreç olan ve fiziksel etkinlikleri de içerisinde barındıran hareket eğitimine ilkökul çağında başlanmalıdır. Bu bağlamda eğitim kurumlarının görevi, öğrenme ortamını oluşturmak, öğrencilerin günlük fiziksel aktivitelerini yaşam sürdürmesini ve sağlıklı bir yaşam şeklini kazanmalarını sağlamaktır. Okullarda yürütülen oyun ve fiziki etkinlikler dersi ile öğrencinin bütüncül gelişiminin sağlanması hedeflenir. Aynı zamanda öğrenciler fiziksel aktiviteler sayesinde bedensel, duygusal, sosyal, zihinsel vb. özelliklerini geliştirme ve bunlara bağlı olarak sağlığını iyileştirme fırsatlarını elde etmektedir. Bu nedenle öğrencilere, ilkökoldan itibaren oyun ve fiziki etkinliklere düzenli katılım sağlama ve bunlara bağlı bilgi birikimini edinme, eğitimin önemli hedeflerinden biridir. Oyun ve fiziki etkinliklere katılım ile özellikle hareket yetkinliği, aktif ve sağlıklı yaşam alışkanlıklarının altyapısının oluşturulması beklenir (MEB, 2012).

Millî Eğitim Bakanlığı, 2018 yılında öğretim programlarını güncellemiş, bu doğrultuda ders adları da değişmiştir. Öncesinde oyun ve fiziki etkinlikler (OFE) olarak yürütülen ders, bu yıldan itibaren ders saati ve içeriği aynı olmak koşuluyla Beden eğitimi ve oyun (BEO) dersi olarak yürütülmesi kararlaştırılmıştır. Öğretim programı kazanımları ders adının değişmesinden etkilenmemiştir (MEB, 2018). OFE dersi ilk üç sınıf düzeyinde haftalık 5 saat, 4. sınıf düzeyinde ise 2 saat olarak planlanmıştır. Söz konusu ders için ders kitabı hazırlanmamış ancak Temel Eğitim Genel Müdürlüğü koordinesinde yürütülen Uluslararası İlham Projesi kapsamında "Fiziksel Etkinlik Kartları" (FEK) hazırlanarak ilkökul 1-4. sınıflarda kullanılmasının uygun olacağı belirtilmiştir (MEB, 2012). Aynı zamanda öğrencilere oyunlarla liderlik, kurallara uyma, paylaşma, zamanı verimli kullanma, zihinsel ve bedensel yetiler kazandırmak amacıyla yarışma formatında çocuk oyunları şenliği düzenlenmektedir. Bu amaçlar aynı zamanda oyun ve fiziki etkinlikler dersinin kazanımlarıdır. Çocuk oyunları şenliği, il millî eğitim müdürlükleri koordinesinde yürütülür. Sürecin sağlıklı işleyebilmesi için öğretmenlerin oyunları öğrenmesi ve tüm okulların etkin şekilde katılımı önemlidir. Temel eğitimin 2. sınıf düzeyinden başlayarak 9. sınıfa kadar bu şenlikler düzenlenmektedir. Öğretmenlerin çocuk oyunları şenliğine katılımı yasal olarak bir zorunluluğa bağlanmamıştır. Birden fazla şubesi bulunan sınıf düzeyleri için okul içi müsabakaları düzenlenir ve kazanan sınıflar okulu temsil hakkı elde eder. Bundan dolayı ilçe ve il müsabakalarına tüm sınıf öğretmenleri katılım sağlamamaktadır. Çocuk oyunları şenliği kapsamında öğrencilerin sınıf düzeyi dikkate alınarak kaleli yakan top, mendil

kapmaca, sek sek, tombik, yağ satarım bal satarım vb. oyunlar oynatılmaktadır. Şenlikler ikinci ders döneminde uygulanmaya başlayıp 23 Nisan tarihinden önce bitirilir. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ilçe programlarında, şenliklerde başarı gösteren okul takımı öğrencilerine ödülleri takdim edilir (MEB, 2015). OFE dersinin iki amacı vardır: Birincisi öğrenciyi bir üst eğitim kademesine hazırlamak, ikinci amacı ise öğrenciyi hayata hazırlamaktır. Bu amaçlara kazanımlar yolu ile ulaşılmaya çalışılır. Kazanımlar ise öğrencilere oyunlar yoluyla verilmektedir. Programlar 2018 yılından önce güncellenmemiş haliyle OFE dersinde 1. sınıfında 26, 2. sınıfında 29, 3. sınıfında 30 ve 4. sınıfında 23 olmak üzere toplamda 108 kazanım bulunmaktaydı. Güncellenen haliyle BEO dersinin 1. sınıfında 24, 2. sınıfında 28, 3. sınıfında 29, 4. sınıfında 25 toplamda ise 106 kazanım bulunmaktadır (MEB, 2012; MEB, 2018). Bu ders sınıf öğretmenleri tarafından yürütülmektedir. Sınıf öğretmenleri haftalık 5 saatlik dersi verimli ve amaca dönük yürütebilmesi için bilgi, beceri ve iş ahlakına sahip olmalıdır (Topkaya, 2013, 2).

Bazı araştırmalarda sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi hakkında yeterince bilgiye sahip olmadığı, dersi verimli ve etkin şekilde işleyemediği, ders materyali ve spor tesisi yetersizliği, öğretme yöntemleri konusunda eksikliklerinden dolayı ders amaçlarına ulaşmada zorlandıkları görülmüştür (Çöker, 1991; Şirin ve Bozkurt, 2005; Yıldız, 2010). Kangalgil ve Dönmez'in (2003) çalışmasında sınıf öğretmenleri, beden eğitimi ders amaçlarına ulaşamadıklarını belirtmişlerdir. Özcan ve Mirzeoğlu'nun (2014) beden eğitimi öğretmenleriyle yapmış oldukları çalışmada beden eğitimi ders amaçlarına ulaşılamadığını tespit etmişlerdir. Bu sonuçlara benzer olarak beden eğitimi öğretim programlarında, öğrencilere bedensel etkinliğin hayatının bir parçası olmasını sağlayacak becerileri kazandıramadığından ders amaçlarına ulaşılmadığı tespit edilmiştir (Palivec, 2005). Pangrazi (2003) beden eğitimi programının tüm öğrencilerin yeteneği doğrultusunda başarılı olması için uygun olması gerektiğini ve öğrenmenin ön planda olması gerektiğini savunmuştur. Sınıf öğretmenlerinin çocuklara etkili bir öğrenme ortamı oluşturabilmesi için, onların gelişim düzeylerine uygun öğretim programlarını uygulamalıdır (Yıldız, 2010). Öğrencilere, fırsat verilip uygulamalar yaptırıldığında motor becerileri geliştirebilir dolayısıyla öğretim programları kazanım amaçlarına ulaşılabilir (Sevimay-Özer ve Özer, 2004). McKenzie ve diğerlerinin (1997) araştırmasında bir grup sınıf öğretmenine beden eğitimi dersi ile ilgili eğitim verilmiş, eğitim neticesinde sağlıkla ilişkili öğretim programı kazanımlarının durumu iyileşmiştir. Buradan hareketle araştırma; sınıf öğretmenlerinin OFE dersi öğretim programı kazanımlarının gerçekleşme durumuna ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Çocukların bütüncül gelişimlerine katkı sağlamak için uygulamada iyi ve kötü çıkan ders kazanımları sonuçlarının değerlendirilmesi önemlidir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ile yapılmıştır. Tarama modeli, geçmişte veya hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle tespit etmeyi amaçlar. Araştırmada incelenecek olay, kişi veya nesnelere kendi doğal ortamında olduğu şekliyle açıklanmaya çalışılır (Karasar, 2017, 109).

Çalışma Grubu

Araştırma, Konya, Karaman, Kayseri, Sivas ve Niğde'yi kapsayan 5 ilde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2016 – 2017 eğitim – öğretim yılında Konya'da 9425, Karaman'da 1033, Kayseri'de 5484, Sivas'da 2444 ve Niğde'de 1657 sınıf öğretmeni toplam da 20043 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır (<http://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>). Araştırmada, evreni oluşturan 20043 kişiden %5 yanılma düzeyinde ve %3 sapma miktarında örnekleme en az 639 öğretmen (Yazıcıoğlu ve Erdoğan, 2004, 50) alınmalıdır. Örnekleme girecek bireyler tabakalı örnekleme yöntemine göre seçilmiştir. Buna göre; Konya'dan 295, Karaman'dan 35, Kayseri'den 174, Sivas'dan 79 ve Niğde'den 56 sınıf öğretmenin örnekleme alınması hesaplanmıştır. Veri toplama aşaması tamamlandığında Konya'dan 361, Karaman'dan 76, Kayseri'den 218, Sivas'dan 106, Niğde'den 76 olmak üzere toplamda 837 sınıf öğretmenine ulaşılmıştır. Öğretmenlerin özelliklerine ait bilgiler tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Demografik Bilgileri Tablosu

Değişken	Alt Kategoriler	1. sınıf			2. sınıf			3. sınıf			4. sınıf		
		f	%	Top	f	%	Top	f	%	Top	f	%	Top
Cinsiyet	Erkek	112	53,8	208	93	45,4	205	119	54,8	217	108	52,2	207
	Kadın	96	46,2		112	54,6		98	45,2		99	47,8	
Görev yeri	Konya	94	45,2	208	93	45,4	205	89	41,0	217	85	41,1	207
	Karaman	18	8,7		20	9,8		17	7,8		21	10,1	
	Kayseri	52	25,0		51	24,9		58	26,7		57	27,5	
	Sivas	25	12,0		23	11,2		30	13,8		28	13,5	
	Niğde	19	9,1		18	8,8		23	10,6		16	7,7	
FEK kullanımı	Evet	86	41,3	208	84	41,0	205	86	39,6	217	78	37,7	207
	Hayır	122	58,7		121	59,0		131	60,4		129	62,3	
Çocuk oyunları şenliği	Evet	52	25,0	208	56	27,3	205	69	31,8	217	75	36,2	207
	Hayır	156	75,0		149	72,7		148	68,2		132	63,8	

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri 2016 – 2017 eğitim – öğretim yılında toplandığından ders adı oyun ve fiziki etkinlikler (OFE) dersi idi. Bu doğrultuda OFE dersi öğretim programında yer alan kazanımların sorulara dönüştürmesi ile oluşturulmuş ölçme aracı kullanılmıştır. Ölçme aracı iki bölümden oluşmaktadır. Ölçme aracının I. bölümünde araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerine ait demografik bilgilerin yer aldığı “Kişisel Bilgi Formu”, II. bölümde ise ilkökul (1-4) OFE dersi birinci sınıf için 26, ikinci sınıf için 29, üçüncü sınıf için 30, dördüncü sınıf için 23 soruluk öğretim programı kazanımlarına yer verilmiştir. Bu kazanımlar şu an da “Beden Eğitimi ve Oyun” dersinin (BEO) kazanımlarıdır (MEB, 2018). Her sınıf düzeyinin kazanımları birbirinden farklı olduğundan araştırmada 4 farklı veri toplama aracı kullanılmıştır. Ölçme araçlarının güvenilirliğini test etmek için ön çalışma yapılmış, buna göre her sınıf düzeyinden en az 30 öğretmene ulaşılması hedeflenmiştir (Tavşancıl, 2018, 20). Artan sıralamaya göre 40, 45, 40, 36 toplamda 161 sınıf öğretmeni çalışmaya dâhil edilmiş bu sayı ulaşılması gereken örneklem grubunun yaklaşık %25,19’unu oluşturmaktadır. Elde edilen ön çalışma bulgularına göre, ölçeğin güvenilirlik analizi Cronbach Alfa (α) iç tutarlılık katsayıları; 1. sınıf .92, 2. sınıf .93, 3. sınıf .94 ve 4. sınıf için .87 olarak bulunmuştur. Ölçeklerde yer alan kazanımların soru şekline dönüştürülmesi sonucunda oluşturulan 5’li likert tipi ölçek; Kesinlikle kazandırılmaz (1), Kazandırılmaz (2), Kazandırılmayabilir (3), Kazandırılır (4) ve Kesinlikle Kazandırılır (5) şeklinde ifadelerle derecelendirilmiştir. Öğretmenler, gönüllülük esasına göre öğretim yaptığı sınıf düzeyinin ölçeğini doldurmuş, dolayısıyla sınıf öğretmenleri tek bir ölçekten sorumlu olmuştur. Her sınıf düzeyi için kazanımlar tek tek sorulmuş ortalaması alınarak değerlendirmeye alınmıştır. Birinci sınıf kazanımları için alınacak en düşük puan 26, en yüksek puan 130’dur. İkinci sınıf kazanımları için alınacak en düşük puan 29, en yüksek puan 145’dir. Üçüncü sınıf kazanımları için alınacak en düşük puan 30, en yüksek puan 150’dir. Dördüncü sınıf kazanımları için alınacak en düşük puan 23, en yüksek puan 115’dir.

Verilerin Toplanması

Araştırmada, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu’ndan (02.03.2017 tarih ve 60263016-050.06 sayılı) etik raporu; Millî Eğitim Bakanlığı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünden (YEĞİTEK) (31.03.2017 tarih ve 81576613/605.01/4411108 sayılı) veri toplanması için yazılı izin alınmıştır. Gerekli izinler alındıktan sonra araştırmacı, seçilen illere ve bağlı bulunan ilçelerdeki ilkökullara giderek dağıtım toplama yöntemiyle verileri toplamıştır.

Verilerin Analizi

Elde edilen veriler, SPSS (Ver: 22.0) istatistik programına yüklenerek öncelikle verilerin normal dağılıma uygunluğu kontrol edilmiştir. 100’den fazla örneklem grubu için Kolmogorof- Simirnov değerleri dikkate alınarak normal dağılım incelenmiş, netice olarak verilerin normal dağıldığı sonucuna ulaşılmıştır (Tabachnick ve Fidell,

2015, 80). Bağımsız iki grubun karşılaştırılmasında t testi, ikiden fazla grubun karşılaştırılmasında Varyans Analizi (ANOVA) ve TUKEY testi kullanılarak veriler analiz edilmiştir. Veriler, aritmetik ortalama ($\bar{x}$), standart sapma, frekans ve yüzdeler şeklinde ifade edilerek yanılma düzeyi .05 olarak alınmıştır.

Bulgular

Tablo 2: Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyi

Sınıf Öğretmenlerin öğretim yaptığı sınıf düzeyi	n	$\bar{x}$	Ss	Toplam puan	Ss
1.sınıf	208	4,07	,380	106,00	9,895
2.sınıf	205	4,06	,383	117,89	11,134
3.sınıf	217	4,09	,507	122,99	15,228
4.sınıf	207	3,99	,429	91,86	9,877

Tablo 2 incelediğinde çalışmaya katılan sınıf öğretmenlerinin öğretim yaptığı sınıf düzeyine göre dağılımları, kazanımların ortalama puanları, toplam puanları ve standart sapmaları görünmektedir. Kazanımlar için en düşük puan 1, en yüksek puan 5'tir. Araştırma sonucunda sınıf düzeylerinde ortalamaların 5'e yakın olduğu görülmektedir. Bu doğrultuda sorgulanan farklı sınıflara ait 108 kazanımın öğrencilere kazandırılması konusunda sınıf öğretmenlerinin puan ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 3: Cinsiyete Göre Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Kazanımları Gerçekleşme Düzeyinin Karşılaştırılması

	Cinsiyet	n	$\bar{x}$	Ss	t	p
İlkokul 1. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Erkek	112	4,03	0,388	-1,659	0,099
	Kadın	96	4,12	0,368		
İlkokul 2. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Erkek	93	4,06	0,410	-0,094	0,925
	Kadın	112	4,06	0,362		
İlkokul 3. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Erkek	119	4,03	0,596	-2,220	0,028*
	Kadın	98	4,17	0,359		
İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Erkek	108	3,96	0,468	-1,006	0,316
	Kadın	99	4,02	0,382		

*(p<0,05)

Cinsiyete göre ders kazanımlarını gerçekleştirme durumları incelendiğinde; (1, 2, 4) sınıf öğretmenlerinin görüşleri arasında anlamlı fark yoktur ($p>0,05$). 3. sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre ise anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Bu fark, kadın öğretmenler lehinedir.

Tablo 4: Görev Yapılan İle Göre Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Kazanımları Gerçekleşme Düzeyinin Karşılaştırılması

	İller	n	$\bar{x}$	Ss	f	p
İlkokul 1. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Konya	94	4,03	0,407	0,578	0,679
	Karaman	18	4,09	0,314		
	Kayseri	52	4,09	0,363		
	Sivas	25	4,11	0,340		
	Niğde	19	4,16	0,408		
	Toplam	208	4,07	0,380		
İlkokul 2. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Konya	93	4,05	0,411	1,562	0,186
	Karaman	20	4,10	0,422		
	Kayseri	51	4,02	0,377		
	Sivas	23	4,03	0,246		
	Niğde	18	4,26	0,321		
	Toplam	205	4,06	0,383		
İlkokul 3. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Konya	89	4,12	0,494	0,596	0,666
	Karaman	17	3,92	0,675		
	Kayseri	58	4,12	0,508		
	Sivas	30	4,08	0,396		
	Niğde	23	4,08	0,559		
	Toplam	217	4,09	0,507		
İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Konya	85	3,92	0,480	1,106	0,355
	Karaman	21	3,97	0,335		
	Kayseri	57	4,06	0,426		
	Sivas	28	4,04	0,406		
	Niğde	16	4,05	0,248		
	Toplam	207	3,99	0,429		

*($p<0,05$)

Araştırma grubunu oluşturan (1-4) sınıf öğretmenlerinin görev yerine göre görüşlerine bakıldığında, oyun ve fiziki etkinlikler (OFE) dersi kazanımlarının gerçekleşme düzeyine ilişkin anlamlı bir fark bulunamamıştır ($p>0,05$).

Tablo 5: Fiziksel Etkinlik Kartı (FEK) Kullanımına Göre Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Kazanımları Gerçekleşme Düzeyinin Karşılaştırılması

	FEK	n	$\bar{x}$	Ss	t	p																														
İlkokul 1. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	86	4,12	0,357	1,435	0,153																														
	Hayır	122	4,04	0,394			İlkokul 2. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	84	4,14	0,373	2,381	0,018*	Hayır	121	4,01	0,383	İlkokul 3. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	86	4,19	0,507	2,158	0,032*	Hayır	131	4,03	0,500	İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	78	4,05	0,427	1,494	0,137	Hayır
İlkokul 2. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	84	4,14	0,373	2,381	0,018*																														
	Hayır	121	4,01	0,383			İlkokul 3. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	86	4,19	0,507	2,158	0,032*	Hayır	131	4,03	0,500	İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	78	4,05	0,427	1,494	0,137	Hayır	129	3,95	0,428								
İlkokul 3. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	86	4,19	0,507	2,158	0,032*																														
	Hayır	131	4,03	0,500			İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	78	4,05	0,427	1,494	0,137	Hayır	129	3,95	0,428																			
İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	78	4,05	0,427	1,494	0,137																														
	Hayır	129	3,95	0,428																																

*(p<0,05)

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin FEK kullanımına göre, OFE dersi kazanımlarına ilişkin görüşleri incelendiğinde; (1, 4) sınıf öğretmenlerinin puanları arasında anlamlı farklılık bulunmazken (p>0,05), 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin puanları arasında anlamlı fark tespit edilmiştir (p<0,05). Bu fark, FEK kullanan sınıf öğretmenleri lehinedir.

Tablo 6: Çocuk Oyunları Şenliğine Katılıma Göre Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Kazanımları Gerçekleşme Düzeyinin Karşılaştırılması

	Çocuk oyunları Şenliği	n	$\bar{x}$	Ss	t	p																														
İlkokul 1. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	52	4,12	0,395	1,016	0,311																														
	Hayır	156	4,06	0,375			İlkokul 2. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	56	4,17	0,411	2,506	0,013*	Hayır	149	4,02	0,366	İlkokul 3. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	69	4,13	0,575	0,752	0,453	Hayır	148	4,08	0,473	İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	75	3,98	0,516	-0,212	0,832	Hayır
İlkokul 2. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	56	4,17	0,411	2,506	0,013*																														
	Hayır	149	4,02	0,366			İlkokul 3. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	69	4,13	0,575	0,752	0,453	Hayır	148	4,08	0,473	İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	75	3,98	0,516	-0,212	0,832	Hayır	132	3,99	0,372								
İlkokul 3. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	69	4,13	0,575	0,752	0,453																														
	Hayır	148	4,08	0,473			İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	75	3,98	0,516	-0,212	0,832	Hayır	132	3,99	0,372																			
İlkokul 4. Sınıf OFE Dersi Öğretim Programı Kazanımları	Evet	75	3,98	0,516	-0,212	0,832																														
	Hayır	132	3,99	0,372																																

*(p<0,05)

Çocuk oyunları şenliğine katılımına göre, OFE dersi kazanımlarına ilişkin öğretmen görüşleri incelendiğinde; (1, 3, 4) sınıf öğretmenlerinin puanları arasında anlamlı fark bulunmazken ($p>0,05$), 2. sınıf öğretmenlerinin görüşlerinde katılım sağlayanlar lehine anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$).

Tartışma ve Sonuç

Sınıf öğretmenleri “Oyun ve Fiziki Etkinlikler” dersi kazanımlarıyla ilgili genel itibariyle olumlu görüşe sahiptirler. Ancak sınıflar bazında incelediğinde bazı kazanımlar için olumsuz görüşler de yer almıştır. Olumsuz görüşler genel olarak fiziksel uygunluk ve fiziksel aktivite kazanımları üzerine yoğunlaşmıştır.

Hürmeriç (2003) öğrencilerin fiziksel aktivite düzeylerinin, ders içeriklerinin ve öğretmen davranışları ile ilgili yaptığı araştırmasında, öğretmenler fiziksel uygunluk için bilgi verme ve bunu özendirici davranışlarda bulunmamışlardır. Barnett ve diğerleri (2002), 3. ve 4. sınıf düzeyinde kırsal kesimde yaşayan Avustralyalı çocukların aktivite düzeylerini araştırmak için 18 ilkokulda toplam 231 beden eğitimi dersini gözlemlemişlerdir. Netice itibariyle öğrencilerin orta-şiddet fiziksel aktivitede geçirdikleri süre ders saatinin %36,7’sini oluşturmuş ve bu düzey istenenin altındadır. Verstraete ve diğerleri (2006) 2 yıl süresince ilkokul beden eğitimi derslerinde uygulanan sağlıklı ilgili fiziksel etkinlik uygulamasını SOFIT yöntemiyle incelemişlerdir. Çalışma bulgularına göre öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri düşme eğilimi göstermektedir. Fiziksel aktivite deney grubunda da düşme gerçekleşmiş olup miktarı ise daha azdır. Bir diğer çalışmada Dudley ve diğerleri (2012), ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi derslerinde fiziksel etkinlik seviyeleri, ders muhtevası ve öğretmen davranışlarını belirlemek için 6 okuldan 81 beden eğitimi dersini 6 ay boyunca SOFIT sistematik gözlem yöntemi ile incelemişlerdir. Sonuç olarak, beden eğitimi derslerinde %56,9 oranında orta düzeyden şiddetli düzeye kadar aktif olduklarını bulmuşlardır. Öğretmenlerin ise sadece %31’i öğrencileri fiziksel etkinliklere özendirdiği görülmüştür. Demirci ve Demirci’nin (2014) çalışmasında öğretmenlerin çoğunluğu, fiziksel uygunluk ile ilgili aktivitelerde engelli öğrencilerin “geliştirilmesi” gerektiğini savunmuşlardır. Literatür incelendiğinde fiziksel uygunluk ve fiziksel aktivite açısından olumsuz sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir. Bu sonuçlar ders kazanımlarının gerçekleştirilebilmesi konusundaki olumsuzluklar sebebiyle çalışma bulgularını desteklemektedir.

Dalaman’ın (2010) çalışmasında birinci ve ikinci kademede yer alan beden eğitimi dersi kazanımlarının gerçekleşme durumlarını incelemiştir. İlkokul (1 - 4) düzeyinde artan sınıflamaya göre (%93,8 - %97 - %87,5 - %91) kazanımların öğrencilere aktarılabildiği sonucu ortaya çıkmıştır. Yıldız’ın (2019) araştırmasında beden eğitimi dersi kazanımlarının büyük oranda öğrencilere kazandırabildiği sonucuna ulaşılmıştır. Yılmaz ve Bozkurt’un (2017) çalışmasında oyun ve fiziki etkinlikler (OFE) dersi 4. sınıf kazanımlarının öğrencilerin kuvvet ve esneklik özelliklerini geliştirdiği görülmüştür. Çivril Kara ve diğerlerinin (2017) çalışmasında sınıf öğretmenleri, OFE dersinin öğ-

rencilerde fiziksel becerileri geliştirdiği, dayanışma ve işbirliği kavramlarının öğrenilmesine katkı sağladığını düşünmektedirler. Dağdelen ve Kösterelioğlu'nun (2015) çalışmasına katılan sınıf öğretmenleri, OFE dersine hazırlanırken yıllık plân, oyun oynuyorum derleme kitapçığı ve fiziksel etkinlik kartları gibi dersi yürütmeyi yapılandırıcı çizelgelerden faydalandıklarını belirtmişlerdir. Altun'un (2016) araştırmasında yer alan sınıf öğretmenleri ise, OFE dersi yeni öğretim programı hazırlanırken temel alınan hedeflerin kısmen kazandırıldığı görüşündedirler. Bazı araştırma sonuçlarına göre öğretmenler; ders kitabının olmayışı, etkinliklerin içeriği, okulun spor alanları yetersizliği, öğrencilerin dersi önemsiz görmesi, ders saati yetersizliği, öğretmenlerin kendilerini yetersiz görmesi gibi konulardan dolayı ders amaçlarına ulaşmakta zorlanmışlardır (Can ve Çava, 2018; Çivril Kara vd., 2017; Mamak, 2012; Özkan Navdar, 2017). Araştırma sonuçları incelendiğinde; tüm sınıf düzeylerinde kazanımların uygulanabilirlik düzeylerinin iyi olduğu görülmektedir. Alanyazın incelendiğinde farklı bulgulara rastlanılması; öğretmen yeterlikleri, öğrenci ve veli tutumu, spor alanları ve ders materyalleri gibi değişkenlerden etkilenebileceği düşünülmektedir. Çalışmamızda yer alan sınıf öğretmenlerinin, ciddi anlamda olumsuzluklarla karşılaşmadığı düşünüldüğünden ders kazanımlarını gerçekleştirilebildikleri, dolayısıyla ders amaçlarına ulaşabildikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Cinsiyete göre sınıf öğretmenlerinin ders kazanımlarının gerçekleşme durumlarına ilişkin görüşleri incelendiğinde; (1, 2, 4) sınıf düzeylerinde anlamlı fark bulunmazken ($p>0,05$), 3. sınıf düzeyinde kadın öğretmenler lehine anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Şirin ve Bozkurt'un (2005) çalışmasında, cinsiyete göre beden eğitimi öğretim teknikleri ve uygulama düzeyleri konusunda erkek öğretmenler lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Pehlivan ve diğerleri (2005) sınıf öğretmenleri aracılığıyla yürütülen beden eğitimi dersi programının uygulanabilirliğine yönelik araştırmalarında, cinsiyete göre erkek öğretmenler lehine anlamlı fark bulmuşlardır. Bu durum çalışma bulgularımızı desteklememektedir. Dalaman (2010) beden eğitimi ders kazanımlarıyla ilgili yapmış olduğu çalışmasında 1.sınıf öğretmenleri "Atatürk ve Ulusal Bayramlar" alt öğrenme alanındaki kazanımlar, 3. sınıf öğretmenleri "Hareket Bilgi ve Becerileri" ve "Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam" öğrenme alanları ile 4. sınıf öğretmenleri "Spor organizasyonları ve olimpiyat oyunları" alt öğrenme alanında kadın öğretmenlerin daha olumlu görüş belirtmişlerdir. Alanyazında cinsiyete göre, erkek veya kadın öğretmen lehine değişiklik gösteren çalışmalar yer almaktadır. Arslan'ın (2008) araştırmasında sınıf öğretmenlerinin cinsiyete göre "Okul Sağlık İndeksi- Beden Eğitimi Ölçeği" sonuçlarına göre anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Dalaman'ın (2010) beden eğitimi ders kazanımları ile ilgili araştırmasında, 2. sınıf da derse giren öğretmenlerin cinsiyete göre görüşlerinde farklılık bulunmamaktadır. Kılıç (2014), çalışmasında cinsiyete göre beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerinde, beden eğitimi dersi kazanımlarına ilişkin fark olmadığı sonucuna ulaşmıştır. Mamak (2012), beden eğitimi dersinin amaçlarına ulaşma konusunda cinsiyete göre öğretmenlerin görüşlerinde farklılık olmadığını tespit etmiştir. Ceylan ve Dalaman'ın (2017) araştırmasında 2. sınıf öğretmenlerinin OFE

dersi kazanımlarının gerçekleştirilmesine ilişkin görüşlerinde cinsiyete göre farklılık bulunamamıştır. Fark çıkmayan sonuçlar (1, 2, 4) sınıf düzeyindeki çalışma bulgularımızı desteklemektedir. Yukarıda bahsedilen araştırma sonuçlarına bakıldığında, başlangıçta erkek öğretmenlerin sonuçları daha iyi durumdadır (Şirin ve Bozkurt, 2005; Pehlivan vd.,2005). Günümüze yaklaştıkça kadın öğretmenler, kazanımları gerçekleştirme konusunda erkek öğretmenler gibi başarılı olmuşlardır (Arslan, 2008; Ceylan ve Dalaman, 2017; Dalaman, 2010; Kılıç, 2014; Mamak, 2012;). Hatta erkek öğretmenlerden daha iyi duruma gelmişlerdir (Dalaman, 2010). Bu sonuçlardan hareketle kadın sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spora eğiliminin arttığı düşünülmektedir.

Öğretmenlerin görev yerine göre, oyun ve fiziki etkinlikler dersi kazanımları gerçekleşme düzeyine ilişkin görüşleri incelediğinde; (1 – 4) tüm sınıflar için anlamlı görüş farklılığı yoktur ($p>0,05$). Dalaman'ın (2010) çalışmasına katılan (2, 4.) sınıf öğretmenlerinin, beden eğitimi dersi kazanımları gerçekleştirmelerine ilişkin görüşlerinde görev yapılan yer bakımından farklılık görülmemiştir. Ceylan ve Dalaman (2017) araştırmalarında 2. sınıf öğretmenlerinin görev yaptığı yere göre OFE dersi kazanımlarının gerçekleşme durumunda anlamlı farklılığa rastlamamışlardır. Aynı şekilde Mamak (2012) araştırmasında, görev yapılan yere göre ders amaçlarının gerçekleştirilmesi konusunda farklılığa rastlamamıştır. Bu sonuçlar çalışma bulgularımızı desteklemektedir. Görev yapılan yere göre, kazanımların gerçekleştirilmesi konusunda değişkenlik gösteren bulgularda vardır. Dalaman'ın (2010) araştırmasında; Meram ilçesinde görev yapan 1. sınıf öğretmenlerinin “Hareket Bilgi ve Becerileri”, 3. sınıf öğretmenlerinin “Etkin Katılım ve Sağlıklı Yaşam” öğrenme alanına ait kazanımların gerçekleştirilme durumu Karatay ve Selçuklu ilçelerinde görev yapanlara göre daha olumludur. Alan yazında farklı sonuçlar olması bu konu üzerine odaklanılması sonucunu da doğurmuştur. Ders kazanımlarının gerçekleştirilebilmesi için, uygun spor ortamı, ders materyallerinin varlığı ve çevrenin spora bakış açısı önem kazanmaktadır. Okulun sosyal ve fiziki şartları iyileştiğinde, aynı doğrultuda kazanımlarının gerçekleştirilebilmesi de etkileneceği düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin Fiziksel etkinlik kartları (FEK) kullanımına göre (1, 4) sınıf öğretmenlerinin puanları arasında anlamlı farklılığa rastlanmazken ($p>0,05$), 2. ve 3. sınıf öğretmenlerinin puanları arasında FEK kullananlar lehine anlamlı farklılık vardır ($p<0,05$). Genel itibariyle tüm sınıf düzeylerinde FEK ile ders işleyen öğretmenlerin kazanım puanları yüksektir. Bununla bağlantılı olarak Demircioğlu (2003), çalışma yapıkları ile yürütülen derslerin ve kavram öğretiminin geleneksel öğretim yaklaşımlarına göre daha başarılı olduğunu savunmaktadır. Buna benzer başka bir çalışmada, Bakaç (2011) bilginin kalıcı olması noktasında çalışma yapıkları geleneksel yöntemlere göre daha başarılı sonuçlar vermiştir. FEK'e esin kaynağı olan ilk uygulama 1994 yılında İngiltere'de “Young and Sport Trust” isimli kurumda ilkökul öğretmenleri aracılığıyla oluşturulmuştur. Bu uygulamada öğretmenler ‘TOPs Cards’ isimli kartları beden eğitimi derslerinde kullanmışlardır (Esen, 2016). Bu bağlamda

Hunt (1998) çalışmasında TOPs Kartlarının öğrenciler için uygun olduğunu, etkin katılımı sağladığını, dersin daha eğlenceli hale getirilmesiyle beraber verilen görevlerin daha fazla amaca hizmet ettiğini belirtmiştir (Hunt, 1998, akt: Esen, 2016). Lawrence (2003) TOPs Oyun ve TOPs Spor programları ile ilgili araştırmasında, öğrencilerin beden eğitimine karşı daha olumlu yaklaşım sergilemeleri ve beden eğitimi derslerine katılım seviyelerinin arttığını belirtmiştir (Harris, Cale ve Musson, 2007; akt: Usluoğlu, 2014). Beden eğitimi dersinde kullanılması için geliştirilen FEK, İrez'in (2012) araştırmasında kullanılmış ve sonuç olarak; FEK grubunda yer alan öğrencilerin "ayakta durma" sürelerinin kontrol grubuna göre arttığı görülmüştür. Bir diğer çalışmada Usluoğlu (2014) beden eğitimi ve spor dersinde FEK kartları ile dersi yürütenin faydalı olduğu saptamıştır. Bu faydalar incelendiğinde, öğrenciler için yaş düzeyine uygun olduğu, kartlarla ders işlemenin dersi eğlenceli hale getirdiği sonuç olarak da hareket becerisini artırdığı görülmüştür. Özkan (2014) "hafif derecede zihinsel engelli çocuklar" üzerine FEK programı temel alınarak uygulanan program sonucunda, fiziksel etkinliklerin motor beceri, sosyalleşme ve yaşam kalitesini yükselttiği görülmüştür. Celayir'in (2015) araştırmasında yer alan sınıf öğretmenleri, FEK kullanımının ders işlemeyi kolaylaştırdığı ve dersin işlevselliğini artırdığı sonucunu ortaya koymuştur. FEK ile ilgili Atlı'nın (2017) çalışmasında, öğretim yapan öğrenci grubu FEK ile ders işlerken etkinlikleri daha iyi öğrendiklerini, kartlardaki etkinlikleri öğretmenin kolay olduğunu, ders işlemekten hoşlandıklarını ve kartlardaki oyunları anlaşılır bulduklarını, ders işlerken zorlanmadıklarını ve öğrencilerin büyük çoğunluğunun tekrar kartları kullanarak ders işlemek istediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca öğreten öğrenciler, kartlardaki etkinliklerin katılımı artırıcı ve eğitici olduğunu da belirtmişlerdir. Bu doğrultuda alanyazında adı geçen çalışmalar araştırma bulgularını desteklemektedir. Esen (2016) beden eğitimi ve spor dersinde FEK kullanımı ile ilgili yapmış olduğu çalışmada, FEK kullanılan sınıfların akademik öğrenme zamanı için daha fazla zaman harcadığını belirlemiştir. Atlı (2017) çalışmasında FEK'in derse katılımı artırdığını, kolay uygulandığını, ancak derste çok fazla uygulandıklarında ise öğrenen öğrenciler için sıkıcı gelebileceği sonucuna ulaşmıştır. Bu iki sonuç ise FEK ile ilgili olumsuz bazı görüşlerin de olduğunu ortaya koymuştur. FEK kartlarının amaca uygun kullanımı için, kartlar hakkında bilgi sahibi olup kazanımlar için doğru kartı seçmek bilgi ve tecrübe gerektirmektedir. Bu durum oluşmadığında doğal olarak akademik öğrenme zamanı uzayabilmektedir. Aynı etkinlikler sürekli tekrarlandığında öğrencilerin sıkılabileceği de göz önünde bulundurularak aynı kazanım için farklı FEK kartı uygulamaları yapılmalıdır.

Çocuk oyunları şenliğine katılımına göre (1, 3, 4) sınıf öğretmenlerinin puanları arasında anlamlı fark bulunmazken ($p>0,05$), 2. sınıf öğretmenlerinin görüşlerinde katılım sağlayanlar lehine anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$). Demirci ve diğerlerinin (2006) araştırmasında sınıf öğretmenleri, oyunla eğitimin elzem olduğunu, çocukların akademik başarısını artırdığı, öğrenmeyi kolaylaştırdığı, çocuğu daha iyi tanıma fırsatı verdiğini söylemişlerdir. Gülay (2008) tarafından yapılan çalışmada, oyunlarla

ders işleyen öğrenci grubunun tutumları diğerlerine göre oldukça iyidir. Öğrenciler oyunlarla yürütülen beden eğitimi ve spor dersini daha çekici ve eğlenceli bulmuşlardır. Öğretmenler ise motivasyon artırıcı, fiziksel ve ruhsal açıdan daha faydalı, sosyalleştirici, grup halinde hareket etmeyi sağlayıcı, katılımı artırıcı, materyalin zengin kullanımını sağlayıcı ve mekân farkındalığını artırdığını gözlemlemişlerdir. Howie ve diğerlerinin (2010) 6 - 11 yaş arası çocuklarla yaptıkları çalışma incelediğinde, spor aktivitelerine ya da diğer okul kulüplerine katılan öğrencilerin sosyal yeterliliklerinin diğer öğrencilere göre daha yüksektir. Girmen'in (2012) araştırmasında, İlköğretim programlarında öğrencilere kazandırılması düşünülen "karar verme, problem çözme, eğlenme, liderlik, öz yönetim, dil-iletişim, işbirliği yapma ve takım olma becerileri" geleneksel çocuk oyunları ile kazandırılabilirliği sonucuna ulaşmıştır. Tepeköylü (2012) çalışmasında, sporla ilgili oyunlara katılan öğrencilerin diğer öğrencilere göre iletişim becerilerinin daha iyi olduğu sonucuna ulaşmıştır. Celayir (2015) oyun ve fiziki etkinlikler (OFE) dersi ile ilgili yapmış olduğu çalışmada, geleneksel çocuk oyunlarının ders içeriğinde yer almasının çocuklar açısından önemini vurgulamıştır. Aydınlı (2016) çalışmasında, beden eğitimi ve spor dersi kazanımlarının etkili bir şekilde verilmesi için çocuk oyunlarından yararlanmış ve etkili sonuçlar elde etmiştir. Budak (2016) geleneksel çocuk oyunları ile ilgili yapmış olduğu çalışmada, bu oyunların ritim duygusunu geliştirdiği sonucuna ulaşmıştır. Bozkurt (2017) çalışmasında, çocuk oyunları ile değerler eğitiminin ilişkisini araştırmış ve sonuç olarak; oyunlar, değerler ile harmanlandığında çocukların değerleri öğrenebileceği ve öğrenilenlerin daha kalıcı olabileceğini görmüştür. Tüm bu sonuçlar çalışma bulgularını desteklemektedir. Alanyazın incelendiğinde, çocuk oyunlarının gelişim ve öğrenmeye büyük katkıları olduğu, bu katkıların da OFE dersi kazanımları ile örtüştüğü görülmektedir. Çocuk oyunlarının uygulamada kullanımının artırılması, istendik sonuçlar elde edilmesi için gerekli olduğu düşünülmektedir.

Araştırmanın sonucunda; oyun ve fiziki etkinlikler dersi öğretim programı kazanımlarının büyük oranda öğrencilere kazandırılabilirliği görüşü hâkim olmuştur. Okul spor alanlarının ve ders materyallerinin iyileştirilmesi, derslerin işlenmesinde fiziksel etkinlik kartlarının kullanılması, öğretmenlerin çocuk oyunları şenliğine katılım sağlaması için müsabaka formatındaki oyunları öğrenmesi ve öğrencileriyle uygulaması önerilir.

Kaynakça

- ALTUN, M. (2016). İlkokul Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Yeni Öğretim Programının Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleriyle Değerlendirilmesi: Kırşehir ili örneği. *Anasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 327 – 347
- ARSLAN, Y. (2008). *Sınıf Öğretmenlerinin İlköğretim Birinci Kademe Beden Eğitimi Ders Programlarına ve Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri*. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.

- ATLI, K. (2017). *Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Fiziksel Etkinlik Kartları Uygulamaları ile Yürütülen Akran Öğretimi Modeline İlişkin Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri*. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.
- AYAN, S. (2007). *İlköğretim I. ve II. Kademedeki Beden Eğitimi Dersinin Amaçlarına Göre Uygulanma Durumunun İncelenmesi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- AYDINLI, İ. (2016). *Çocuk Oyunlarının Beden Eğitimi ve Spor Müfredatındaki Yeri ve Öneminin Araştırılması*. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya.
- BAKAÇ, E. (2011). *Çalışma Yapraklarının Erişi ve Kalıcılık Düzeyine Etkisi*. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Edirne.
- BARNETT L.M., Van Beurden, E., Zask A. Brooks I.K. & Dietrich U.C. (2002) How Active Are Rural Children in Australian Physical Education. *Journal of Science and Medicine in Sport*. 5 (3): 253 – 265.
- BOZKURT, E. (2017). *Çocuk Oyunları ile Değerler Eğitimi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- BUDAK, M. (2016). *Geleneksel Çocuk Oyunlarının Oryantasyon ve Ritim Yeteneği Üzerine Etkisi*. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya.
- CAN, S., & Çava, G. (2018). Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre İlkokulda Uygulanan Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Değerlendirilmesi. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (2), 261-273. Doi: 10.24315/trkefd.318132
- CELAYİR, İ. (2015). *İlkokul Programı Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin İşlevselliğinin ve Geleneksel Çocuk Oyunlarının Uygulanabilirliğine Göre İncelenmesi*. Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans tezi), Elazığ.
- CEYLAN, G., Dalaman, O. (2017). *İlkokul II. Sınıf Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Kazanımlarının Gerçekleşme Düzeyine İlişkin Öğretmen Görüşleri*. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*. 235-254
- ÇELEBİ, D. B. (2007). *Türkiye ve Azerbaycan'daki Çocuk Oyunları ve Oyuncaklarının Karşılaştırmalı İncelenmesi*. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla.
- ÇİVRİL KARA, R., Küçük Kılıç, S., Öncü, E. (2017). Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Hakkındaki Görüşleri. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 8(15), 18-46. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/eibd/issue/31879/350394>
- ÇÖKER, N. (1991). *Ankara İlkokullarında Beden Eğitimi Dersleri Etkililiğinin Değerlendirilmesi*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara
- DAĞDELEN, O., Kösterelioğlu, İ. (2015). İlkokullardaki Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (19), 97-128.

Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşmesine İlişkin...

- DALAMAN, O. (2010). İlköğretim Birinci Kademedeki Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşme Durumuna İlişkin Öğretmen Görüşleri. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Konya.
- DEMİRCİ, N., Demirci, N. & Toptaşdemirci, P. (2006). İlköğretim I. Kademe Sınıf Öğretmenlerine Göre Oyunla Eğitimin Çocuğun Gelişimine Ait Görüşlerinin İncelenmesi, 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 3-5 Kasım, Muğla, 626-628.
- DEMİRCİ, N., Demirci, P. T. (2014). Özel Eğitime Gereksinim Duyan Öğrencilerin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinde Elde Ettikleri Kazanımların İncelenmesi. İnönü Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1(1), 25 – 34
- DEMİRCİOĞLU, G. (2003). *Lise II Asitler ve Bazlar Ünitesi ile ilgili Rehber Materyal Geliştirilmesi ve Uygulanması*, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Trabzon.
- DUDLEY D.A., Okely A.D., Cotton W.G., Pearson P. & Caputi. P. (2012). Physical Activity Levels and Movement Skill Instruction in Secondary School Physical Education. *Journal of Science and Medicine in Sport*.15 (3): 231–23
- ESEN, E. (2016). *Beden Eğitimi ve Spor Derslerinde Kullanılan Fiziksel Etkinlik Kartlarının Akademik Öğrenme Zamanına Etkisi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bolu.
- GİRMEN, P. (2012). Eskişehir Folklorunda Çocuk Oyunları ve Bu Oyunların Yaşam Becerisi Kazandırmadaki Rolü. *Millî Folklor*, 24(95).
- GÜLAY, O. (2008). *Ortaöğretim 9. Sınıf Beden Eğitimi Dersinde, İşbirlikli Oyunların Öğrencilerin Sosyal Beceri Düzeylerine ve Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bolu.
- HOWIE, L.D., Lukacs, S.L., Pastor, P.N., Reuben, C.A. & Mendola, P. (2010). Participation in Activities Outside of School Hours in Relation to Problem Behavior and Social Skills in Middle Childhood . *Journal of School Health*, 80(3):119-125.
- <http://sgb.meb.gov.tr/www/resmi-istatistikler/icerik/64>. (erişim tarihi: 16.05.2016)
- HÜRMERİÇ, I. (2003). *İlköğretim Beden Eğitimi Öğrencilerin Sağlıkla İlgili Fiziksel Aktivite Seviyelerinin, Ders İçeriğinin ve Öğretmen Davranışlarının Değerlendirilmesi*. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.
- İREZ, S. G. (2012). *Fiziksel Etkinlik Kartları Uygulamasının İlköğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Derslerindeki Fiziksel Aktivite Düzeyleri, Ders İçerikleri ve Öğretmen Davranışları Üzerine Etkisi*. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- KANGALGİL, M., & Dönmez, B. (2003). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine İlişkin Görüşleri (Sivas Örneği). *Millî Eğitim Dergisi*. Sayı: 159 ISSN 1302-5600

- KARASAR, N. (2017). *Bilimsel İrade Algı Çerçevesi ile Bilimsel Araştırma Yöntemi* (32. basım). Nobel Yayıncılık, Ankara.
- KAZU, H., Aslan, S. (2014). Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Birinci Sınıf Öğretmenlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Elazığ İli Örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(1) s. 49 – 63
- KILIÇ, M. (2014). İlkokul Beden Eğitimi ve Spor Dersi Programının Sınıf öğretmenleri ve Beden Eğitimi Öğretmenleri Tarafından Değerlendirilmesi: Şahinbey/Gaziantep Örneği. Zirve Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gaziantep.
- LAWRENCE, J. (2003). The Impact and Use of the TOPs Programme in one Local Education Authority. *British Journal of Teaching Physical Education*. 34, 44-48
- MAMAK, H. (2012). İlköğretim Okullarında Beden Eğitimi ve Spor Derslerinin Amaçlarına Ulaşma Düzeyini Etkileyen Faktörler. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 14(1), 109-115.
- MCKENZIE, T. L., Sallis, J. F., Kolody, B., & Faucette, F. N. (1997). Long-term Effects of a Physical Education Curriculum and Staff Development Program: Spark. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 68(4), 280-291.
- MEB (2012). *Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı*. TTKB, Ankara.
- MEB (2015). *Millî Eğitim Bakanlığı Geleneksel Çocuk Oyunları Şenliği Protokolü*, Ankara. <http://okulsportal.gsb.gov.tr/PortalAdmin/Uploads/OkulSportal/Documents/5.%20OYUNLAR/2017-2018/GELENEKSEL%20C3%87OCUK%20OYUNLARI%20C5%9EENL%C4%B0%C4%9E%C4%B0%20PROTOKOL%C3%9C.pdf> (erişim tarihi: 07.08.2019)
- MEB. (2018). *Beden Eğitimi ve Oyun Dersi Öğretim Programı*, Ankara.
- MEMİŞ, D. A. (2006). Oyunun Çocuk Gelişimine Etkisi ve Eğitimdeki Önemi. *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi*, 14-16 Ankara.
- ÖZCAN, G., & Mirzeoğlu, A. D. (2014). Beden Eğitimi Öğretim Programına İlişkin Öğrenci, Veli ve Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Görüşleri. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 98-121.
- ÖZKAN NAVDAR, A. (2017). *Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin Öğretim Süreciyle İlgili Görüşleri (Rize İli Örneği)*. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Rize.
- ÖZKAN, Z. (2014). *Hafif Derecede Zihinsel Engelli Çocuklarda Beden Eğitimi Etkinliklerinin Motor, Sosyal Beceriler ve Yaşam Kalitesi Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi*. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Trabzon.
- PALIVEC, D. K. (2005). *The Work of Award-Winning Elementary Physical Education Teachers: A Multiple Case Study*. Unpublished Ph.D. Thesis. Minnesota University.
- PANGRAZI, R. P. (2003). Physical Education K-12. *Quest*, 55(2), 105-117.
- PEHLİVAN, Z., Dönmez, B., & Yaşat, H. (2005). Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Görüşleri. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 51.

Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersi Öğretim Programı Kazanımlarının Gerçekleşmesine İlişkin...

- SEVİMAY-ÖZER, D., & Özer, M. K. (2004). Çocuklarda motor gelişim. Nobel Yayıncılık, Ankara.
- ŞİRİN, E. F., & Bozkurt, İ. (2005). İlköğretim Okullarında Görev Yapan Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi ile İlgili Tutum ve Uygulamaları. 4. *Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu*, 10-11.
- TABACHNICK, B. G., & Fidell, L. S. (2015). *Çok Değişkenli İstatistiklerin Kullanımı (6. basım)*. Nobel Yayıncılık, Ankara.
- TAVŞANCIL, E. (2018). *Tutumların Ölçülmesi ve Spss ile Veri Analizi (6. basım)*. Nobel Yayıncılık, Ankara.
- TEPEKÖYLÜ, Ö. (2012). *Ders Dışı Etkinlik Olarak Uygulanan Sporla İlgili Oyunların Ortaöğretim Öğrencilerinin İletişim Becerisi Algularına Etkisi*. Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Manisa.
- TOPKAYA, İ. (2013). *İlkokullarda (1 - 4. sınıf) "Oyun ve Fiziki Etkinlikler" Dersi Öğretimi*. Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
- USLUOĞLU, Z. (2014). *Fiziksel Etkinlik Kartlarına İlişkin Görüşler ve Kartların Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutumlarına Etkisi*. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bolu.
- VERSTRAETE, S. J., Cardon, G. M., De Clercq, D. L. and De Bourdeaudhuij, I. M. (2006). Increasing Children's Physical Activity Levels During Recess Periods in Elementary Schools: The Effects of Providing Game Equipment. *European Journal of Public Health*, 16 (4), 415-419.
- YAZICIOĞLU, Y., Erdoğan, S. (2004). *Spss Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Detay Yayıncılık, Ankara.
- YILDIZ, Ö. (2010). *Sınıf Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutumları ve Karşılaştıkları Problemler*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.
- YILDIZ, Ö., & Güven, Ö. (2014). Sınıf Öğretmenlerinin Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinden Beklentileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(2), 525-538.
- YILDIZ, R. (2019). İlköğretim İkinci Kademe Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersi Kazanımlarının Gerçekleşmesine İlişkin Görüşleri (İç Anadolu Örneği). Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sivas.
- YILMAZ, M., Bozkurt, S. (2017). Oyun ve Fiziki Etkinlikler Dersinin İlkokul Öğrencilerinin Motorik Özelliklerinin Gelişimine Etkisi. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 43-50. Retrieved From <https://Dergipark.Org.Tr/Tr/Pub/Musbd/Issue/33947/375759>